

TUTORIA 2

Materials

LA VALENCIANOTA

MONÒLEG

ERRADES HABITUALS EN EL GUIÓ

Moltes vegades pensem que el més important és tindre bones idees o parlar amb fluïdesa, però la realitat és que, en un examen de nivell CI, el que realment marca la diferència és com organitzem el discurs. I aquesta organització comença sempre amb un bon guió.

De fet, moltes de les dificultats que apareixen durant el monòleg —quedar-se en blanc, repetir idees, perdre el fil o no saber com acabar— no tenen tant a veure amb el nivell de llengua com amb errors en la preparació del guió.

ERRADES EN L'ESTRUCTURA

NO DIFERENCIAR LES PARTS	El guió no separa introducció, cos i conclusió ⚡ El resultat: discurs circular i desordenat.
IDEES SENSE JERARQUIA	Tot està escrit igual, sense fletxes ni subidees i el cervell no en veu l'estructura. Un guió ha de mostrar visualment la idea principal, les secundàries i els exemples. Si visualment no es veu, oralment tampoc.
CONCLUSIÓ AMB IDEES NOVES	⚡ Exemple: parle de mobilitat sostenible i en conclusió afegisc "educació ambiental". Això penalitza coherència. Conclusió = recapitulació + projecció. Mai ampliació temàtica.

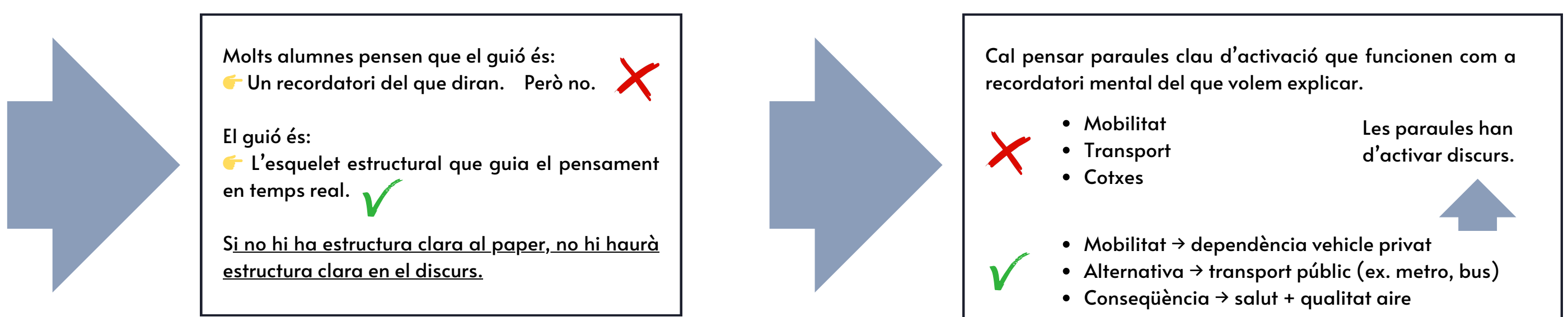
ERRADES DE CONTINGUT

IDEES MASSA GENERALS	Exemple: "És un tema molt important." / "Afecta la societat." Sense concretar. ⚡ El tribunal vol concreció: A qui afecta? / En quin àmbit? / Amb quines conseqüències?
ABSÈNCIA D'EXEMPLES	Molts guions no inclouen cap exemple. ⚡ Sense exemples el discurs sona teòric i perd credibilitat.
NO INCLOURE EL CONTEXT	Parle del tema en general però no del rol comunicatiu (taula redona, conferència, associació veïnal...) Açò baixa en adequació comunicativa.

ERRADES DE LLENGUA

ESCRIURE FRASES SENCERES	El guió es converteix en mini-redacció. El perill és que intentem memoritzar i si ens bloquegem, caiem. Un guió ha de contindre paraules clau, sintagmes breus i connectors estratègics.
NO INCLOURE CONNECTORS	Confiam que els improvisarem i és un error greu. El guió ha d'incloure tots els connectors Sense això → discurs tipus llistat.

EL MÉS IMPORTANT!

MONÒLEG

CONNECTORS DISCURSIUS

Per a garantir que el nostre discurs siga clar, coherent i ben estructurat, és essencial utilitzar connectors adequats. Aquests ens ajuden a enllaçar idees, organitzar la informació i definir l'estructura del text de manera fluida i comprensible per al lector o interlocutor. Dins dels connectors i marcadors textuais, podem distingir dos grans grups:

1. Els que estructuren el discurs globalment, marcant les diferents parts del text.
 2. Els que connecten les idees dins d'un mateix paràgraf, establint relacions entre conceptes.
- En aquesta unitat, ens centrarem en el primer grup, fet que ens permet ordenar el discurs.

- Discurs amb poca cohesió (ús deficient de connectors)

La casa ideal depén de les necessitats de cada persona. Hi ha gent que prefereix viure a la ciutat perquè hi ha més serveis. També hi ha qui vol viure al camp perquè és més tranquil. La ciutat és sorollosa. Té més contaminació. Hi ha més oportunitats laborals. A més, moltes persones busquen un equilibri entre els dos entorns.

- Discurs millor cohesionat (ús correcte de connectors de superestructura)

La casa ideal depén de les necessitats de cada persona. D'una banda, hi ha qui prefereix viure a la ciutat, ja que ofereix més serveis, transport públic i opcions laborals. D'altra banda, algunes persones opten per viure al camp, on la tranquil·litat i el contacte amb la natura són prioritaris. Tanmateix, la ciutat també comporta inconvenients, com el soroll i la contaminació. Per aquest motiu, moltes persones busquen un equilibri entre els dos entorns, triant zones residencials ben comunicades però allunyades de l'enrenou urbà.

MARCADORS I CONNECTORS QUE ORGANITZEN L'ESTRUCTURA DEL DISCURS

INTRODUIR EL DISCURS	L'objectiu principal de... / Per començar, és essencial comprendre... / Un aspecte fonamental a considerar és... / En aquest context, és crucial explorar... / Amb això present, val la pena analitzar...
INICIAR UN TEMA	Respecte de ... / Pel que fa a ... / Quant a ... / Sobre la qüestió de... / Un altre punt és... / El punt següent tracta de... / Envers aquest tema... / En relació amb... / Referent a... / D'altra banda...
DISTRIBUIR IDEES	En primer lloc... / En segon lloc... / Primerament... / Segonament... / D'entrada... / A continuació... / Seguidament... / Posteriorment... / Finalment... / En darrer lloc... / En últim terme...
FER DISTINCIONS	D'una banda... / D'altra banda... / Per un costat... / Per l'altre... / Altrament...
INDICAR OPOSICIÓ	No obstant això... / Al contrari... / En canvi... / En cap cas... / Contràriament... / Però... / Ara bé... / Per contra... / Així i tot... / Tanmateix... / Malgrat això... / Amb tot...
CONTINUAR UN TEMA	A més a més... / A més... / Així mateix... / Així, doncs... / Com he dit... / També... / Per tant... / De manera que...
TANCAR EL DISCURS	En resum... / En conclusió... / En definitiva... / Per concloure... / En definitiva... / Comptat i debatut... / Com a conclusió... / Al capdavall... / Al cap i a la fi... / Tot plegat... / Al remat...

MONÒLEG

FRASEOLOGIA PER A LA CONCLUSIÓ

En qualsevol debat o redacció argumentativa, la conclusió és clau: no es tracta només de repetir el que ja s'ha dit, sinó de tancar el discurs amb força, perspectiva i coherència.

Per a fer-ho, podem utilitzar determinades sentències o fórmules lingüístiques que ens ajuden a sintetitzar idees, matisar posicionaments o obrir una reflexió final. No són frases buides, sinó estructures que, ben utilitzades, aporten maduresa discursiva i solidesa argumentativa.

SENTÈNCIES (CONCLUSIONS)

- En definitiva, les nostres decisions quotidianes tenen més pes del que sovint imaginem.
- Al cap i a la fi, el canvi real no depèn només de grans mesures, sinó també de petits gestos constants.
- Per tant, és moment de passar de la reflexió a l'acció.
- En conclusió, el debat no és si el canvi és necessari, sinó com i quan estem disposats a assumir-lo.
- Així doncs, el futur que volem exigeix compromís en el present.
- En definitiva, cada acció individual contribueix a configurar la societat en què vivim.
- Al capdavant, no podem exigir transformacions externes si no revisem primer les nostres pròpies actituds.
- Per tant, la coherència entre pensament i acció és la base de qualsevol millora real.
- En conclusió, els grans reptes col·lectius també requereixen respostes personals.
- Així doncs, si aspirem a una societat més justa, hem d'assumir la part de responsabilitat que ens correspon.

COM INTEGRAR DE MANERA NATURAL LES SENTÈNCIES

1. Primer tanqueu la vostra idea principal.
2. Després afegiu la sentència com a síntesi o ampliació.
3. La frase final ha de sonar com una conseqüència lògica, no com un afegit decoratiu.

✗ Versió incorrecta

Les dietes de moda poden ser perilloses perquè moltes persones les segueixen sense informació suficient. A més, els influencers no sempre tenen formació adequada. El futur dependrà de les decisions que prenguem ara.

✓ Versió més natural

Les dietes de moda poden ser perilloses perquè moltes persones les segueixen sense informació suficient. A més, els influencers no sempre tenen formació adequada, fet que pot afectar la salut de milers de persones. Per això, és fonamental actuar amb criteri, ja que el futur dependrà de les decisions que prenguem ara.

I. Llig les conclusions següents i indica quin problema presenta cadascuna i com la milloraries.

CONCLUSIÓ 1

En conclusió, el canvi climàtic és un problema molt greu que afecta tot el planeta. A més, també és important parlar de la contaminació dels oceans, ja que cada vegada hi ha més plàstics al mar.

CONCLUSIÓ 2

En conclusió, el tema de les xarxes socials és molt important i afecta la societat actual. Per tant, és un tema molt important que hem de tindre en compte.

CONCLUSIÓ 3

En conclusió, com ja he dit abans, hi ha avantatges i inconvenients.

CONCLUSIÓ 4

Finalment, hem vist els avantatges del transport públic, com ara que és més econòmic i redueix la contaminació. D'altra banda, també hem analitzat els inconvenients, com la falta de freqüència en algunes zones. Per això és important reflexionar sobre aquest tema.

2. Completa els buits per a elaborar el guió d'aquesta proposta:

EL MALBARATAMENT ALIMENTARI, UNA ASSIGNATURA PENDENT

En els últims anys, s'ha fet palés un fenomen cada vegada més alarmant: el malbaratament alimentari. Aquest problema fa referència a la gran quantitat de menjar que es desaprofita al llarg de la cadena de producció i consum, des del camp fins a la taula. A més, la situació contrasta de manera cridanera amb el fet que una part de la població mundial continua patint fam i amb l'impacte ambiental que es genera. Participes en un programa de ràdio en què analitzes el problema del malbaratament alimentari i les seues conseqüències.

- Consum responsable i hàbits quotidians
- La responsabilitat de la indústria i la distribució
- Educació i conscienciació ciutadana

GUIÓ DE LA PROPOSTA

IN.

CONTEXT → _____ TEMA → _____ Definició → _____

Per què és preocupant? → _____

COS

1 CONNECTOR → _____ IDEA PRINCIPAL → _____ Justificació → _____

Exemple

2 CONNECTOR → _____ IDEA PRINCIPAL → _____ Justificació → _____

Exemple

3 CONNECTOR → _____ IDEA PRINCIPAL → _____ Justificació → _____

Iniciatives / resultats

Exemple

CON.

CONNECTOR → _____ OPINIÓ FINAL → _____ SENTÈNCIA → _____

RECAPITULACIÓ

Causes / factors

FONÈTICA

FONÈTICA E OBERTA/TANCADA II

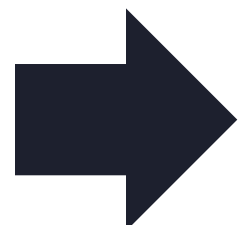
[é] / [É]

En la sessió anterior, vam treballar la diferència entre la "e" oberta (/ɛ/) i la "e" tancada (/e/) en valencià, un aspecte fonètic clau per a aconseguir una bona pronúncia. Sabem que aquest fonema pot generar dubtes, ja que en moltes paraules la "e" es pronuncia de manera diferent segons la seua posició i origen etimològic.

En aquesta sessió, farem un repàs ràpid de les regles generals per a diferenciar aquests sons i ens centrarem concretament en paraules d'ús habitual que contenen la "e" oberta. Aquestes paraules són especialment útils per a l'expressió oral en un examen oficial, ja que ajuden a demostrar un bon domini de la fonètica i a fer que el discurs siga més clar i natural.

**RECORDA LA
PRONUNCIACIÓ**

Tracta d'imitar el
bel d'una ovella:
BEEEEEE!

Col·loca la boca en
posició d'articular una
A i pronuncia una E

CASOS I PARAULES HABITUALS AMB E OBERTA

A continuació, es presenten els quatre casos més freqüents en què trobem e oberta i paraules d'ús habitual que exemplifiquen aquestes regles:

Quasi totes les paraules esdrúixoles

anècdota, autèntic/a, hipotètic/a, polèmica, ètic/a, tècnica, paciència, sentència, consciència, sèrie, ciència, dèria, matèria, molèstia, èxode, providència, prudència, mètode, pèrdua

Paraules acabades en -ecta, -ecte, -epta i -epte

afecte, correcte, respecte, adepte, concepte, aspecte, efecte, indirecte, perfecte, objecte, subjecte, repte, excepte, precepte, directe, projecte, predilecte, trajecte

Algunes paraules amb diftong eu

preu, deu, europeu, fideu, peu, trofeu, seu, jueu

Altres casos

terra, hivern, cert, comerç, misteri, col·legi, novel·la, èxit, tècnic, previ, dèbil, premi, divers, infern, cel, gel, fidel, nexa, text, pretext, context

1. Encercla les paraules amb E oberta del text següent:

L'educació és molt més que un simple concepte; és un projecte vital que forja les bases de la societat. Per tant, és essencial establir convenis que eviten la creació d'individus amb una visió dèbil del respecte i la tolerància. Així, és crucial abordar les qüestions de gènere amb sensibilitat i intel·ligència, ja que ignorar-les pot conduir a dinàmiques cruels. En la construcció d'un sistema educatiu equitatiu, el respecte ha de ser un eix central que rebutge les actituds dèbils davant la injustícia. A través d'aquest enfocament, podem aspirar a una educació que també modele la comprensió, la solidaritat i la fortalesa ètica en les generacions futures.

2. Tria l'opció que continga una e oberta per a completar cada enunciat:

1 Durant la _____ a la universitat, _____ principal va emergir quan vam explorar a fons les complexitats del problema plantejat.
 a) deliberació / l'assumpte
 b) xarrada / el tema
 c) conversa / la matèria

2 L'alcalde va anunciar que construirien un nou _____ al costat de l'oficina _____.
 a) museu / de l'arquitecte
 b) centre / d'Hisenda
 c) poliesportiu / del regidor

3 He escrit _____ que farà que m'atorguen el primer lloc al _____ literari.
 a) el relat / torneig
 b) la novel·la / premi
 c) la llegenda / certamen

4 Els ciutadans volien mantindre una comunicació per _____ fluïda amb el _____.
 a) correu / Govern
 b) Internet / president
 c) escrit / secretari

3. Escolta les parelles de paraules següents i encercla les que continguem e oberta:

créixer- dèficit
 feble - previ
 concepte-funest

pel - pèl
 exemple - creença
 meu-preu

perxa - enveja
 gel- dent
 entendre-mètode

projecte - vendre
 ciència - església
 gènere- ésser

4. Completa les oracions amb paraules amb e oberta:

L'_____ en el _____ depén de l'esforç i la constància.
 El nou _____ ha generat molta _____ en el sector.
 El _____ de justícia varia segons el _____ cultural i l'_____.
 L'_____ de la globalització és un tema molt debatut entre el _____.
 És _____ que el canvi climàtic afecta el _____.
 Un bon estudi _____ permet evitar errors i superar els _____.
 Moltes empreses aposten per un _____ innovador per a reduir la _____ ambiental.
 Hi ha persones que viuen amb la _____ d'aconseguir l'autèntic benestar econòmic.
 L'ús de l'electricitat ha tingut un gran _____ en el _____ de l'energia.

dèria previ polèmica èxit
 desgel època
 col·legi comerç
 reptes
 cert projecte
 efecte mètode
 molèstia preu concepte

VOCABULARI

ALIMENTACIÓ I GASTRONOMIA

aladroc. boquerón.
 albergínia. berenjena.
 albercoc. albaricoque.
 alvocat. aguacate.
 anet. eneldo.
 bacallar o abadejo. bacalao.
 bajoca. judía.
 besuc. besugo.
 bresquilla. melocotón.
 brull. requesón.
 bròquil. brócoli.
 carmanyola. fiambreira.
 carxofa. alcachofa.
 celiandre. cilantro.
 codony. membrillo.
 cogombre. pepino.
 coure. cocer.
 cloïssa. almeja.
 clòtxina. mejillón.
 dacsá. maiz.
 fenoll. hinojo.
 floricol. coliflor.
 estovalles. mantel.
 escórrer. escurrir.
 esprémer. exprimir.
 gerd. frambuesa.
 llamàntol. bogavante.
 llagosta. langosta.

llobarro. lubina.
 llorer. laurel.
 lluç. merluza.
 mandonguilla. albóndiga.
 manyopla. manopla.
 nabiu. arándano.
 ordi. cebada.
 obrellaunes. abrelatas.
 pèsol. guisante.
 porro. puerro.
 pruna. ciruela.
 rent. levadura.
 riba. grosella.
 setrill. aceitera.
 safata. bandeja.
 safrà. azafrán.
 ségol. centeno.
 titot. pavo.
 tonyina. atún.
 truita. tortilla.
 vedella. ternera.
 xoriç. chorizo.

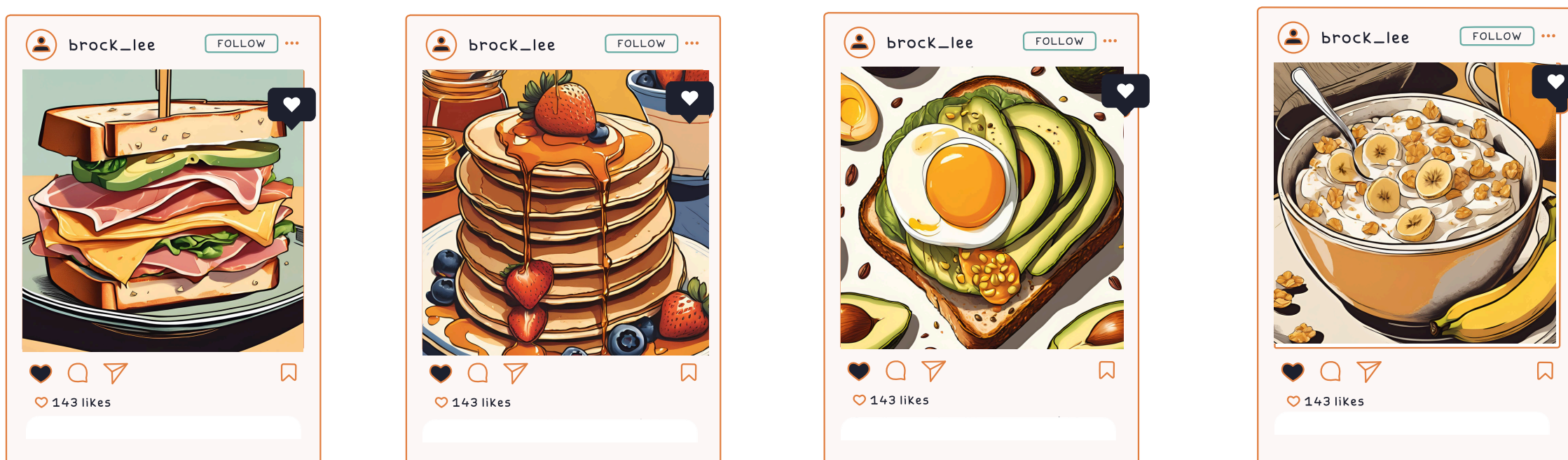

VOCABULARI

1. Digueu el nom que es correspon amb cada imatge:

2. Explica com es poden elaborar aquestes receptes de xarxes socials:

3. Endevina a quina paraula es refereix cada definició:

- Recipient de llauna o de plàstic que es fa servir per a portar menjar ja preparat o cuinat que es menja fora de casa.
- Mol·lusc comestible que té dues closques ovalades amb ratlles fines i que viu enterrat al fons marí.
- Mol·lusc marí comestible de color negre per fora i nacrat per dins que forma colònies sobre les roques.
- Porció de massa de pa fermentada que es mescla amb una altra pasta acabada de fer perquè fermenti.
- Fruit rodó i comestible de l'albercoquer de color groc o vermell.
- Planta herbàcia perenne de fulles fines i flors grogues utilitzada com a condiment.
- Hortalissa de la carxofera formada per fulles verdes espinoses que recobreixen el cor, comestible i de gust amarg.
- Planta d'origen oriental de fulles estretes i flors grosses de color violeta que es fa servir com a espècia.

4. Tria tres d'aquestes fruites i descriu-les sense dir-ne el nom:

TEMES DE DEBAT

1 Dietes de moda i influenciadors

Pregunta de debat

Les dietes de moda promogudes en xarxes fan més mal que bé?

Arguments possibles:

- Simplifiquen la nutrició i creen falses expectatives.
- Poden fomentar trastorns de la conducta alimentària.
- Molts influencers no tenen formació científica.
- Es prioritza l'estètica per damunt de la salut.
- Han democratitzat l'accés a informació nutricional.
- Poden motivar persones sedentàries a millorar hàbits.

2 Alimentació saludable i desigualtat econòmica

Pregunta de debat

Menjar saludable és un privilegi econòmic?

Arguments possibles:

- Els productes frescos i de proximitat solen ser més cars.
- Les famílies de menys recursos prioritzen quantitat sobre qualitat.
- Planificació i educació alimentària redueixen costos.
- El km 0 no sempre és més car si es compra directament al productor.
- El problema pot ser més cultural que econòmic.

3 Consum de carn i sostenibilitat

Pregunta de debat

Hauríem de reduir obligatòriament el consum de carn per motius ambientals?

Arguments possibles:

- La ramaderia intensiva genera grans emissions de gasos d'efecte hivernacle.
- Consumeix grans quantitats d'aigua i sòl.
- És una responsabilitat col·lectiva davant l'emergència climàtica.
- Forma part de la cultura i tradició gastronòmica.
- La ramaderia extensiva pot ser sostenible.
- Prohibir o limitar pot generar rebuig social.

SOLUCIONARI

FONÈTICA

1. Encercla les paraules amb E oberta del text següent:

L'educació és molt més que un **simple concepte**; és un **projecte** vital que forja les bases de la societat. Per tant, és essencial establir **convenis** que eviten la creació d'individus amb una visió **dèbil** del respecte i la tolerància. Així, és crucial abordar les qüestions de **gènere** amb sensibilitat i **intel·ligència**, ja que ignorar-les pot conduir a **dinàmiques** cruels. En la construcció d'un sistema educatiu equitatiu, el **respecte** ha de ser un eix central que rebutge les actituds **dèbils** davant la injustícia. A través d'aquest enfocament, podem aspirar a una educació que també **modele** la comprensió, la solidaritat i la **fortalesa ètica** en les generacions futures.

2. Tria l'opció que contingui una e oberta per a completar cada enunciat:

1 Durant la _____ a la universitat, _____ principal va emergir quan vam explorar a fons les complexitats del problema plantejat.
 a) deliberació / l'assumpte
 b) xarrada / el tema
 c) **conversa** / la matèria

2 L'alcalde va anunciar que construirien un nou _____ al costat de l'oficina _____.
 a) **museu** / de l'arquitecte
 b) centre / d'Hisenda
 c) poliesportiu / del regidor

3 He escrit _____ que farà que m'atorguen el primer lloc al _____ literari.
 a) el relat / torneig
 b) **la novel·la** / premi
 c) la llegenda / certamen

4 Els ciutadans volien mantindre una comunicació per _____ fluïda amb el _____.
 a) **correu** / Govern
 b) Internet / president
 c) escrit / secretari

3. Escolta les parelles de paraules següents i encercla les que continguin e oberta:

~~crèixer~~ - **dèficit**
~~feble~~ - **previ**
~~concepte~~ - **funest**

~~pel~~ - **pèl**
~~exemple~~ - **creença**
~~meu~~ - **preu**

~~perxa~~ - **enveja**
~~gèl~~ - **dent**
~~entendre~~ - **mètode**

projecte - ~~vendre~~
ciència - ~~església~~
gènere - ~~ésser~~

4. Completa les oracions amb paraules amb e oberta:

L'ÈXIT en el COL·LEGI depèn de l'esforç i la constància.
 El nou PROJECTE ha generat molta POLÈMICA en el sector.
 El CONCEPTE de justícia varia segons el CONTEXT cultural i l'ÈPOCA.
 L'EFECTE de la globalització és un tema molt debatut entre el COMERÇ.
 És CERT que el canvi climàtic afecta el DESGEL.
 Un bon estudi PREVI permet evitar errors i superar els REPTES.
 Moltes empreses aposten per un MÈTODE innovador per a reduir la MOLÈSTIA ambiental.
 Hi ha persones que viuen amb la DÈRIA d'aconseguir l'autèntic benestar econòmic.
 L'ús de l'electricitat ha tingut un gran EFECTE en el PREU de l'energia.

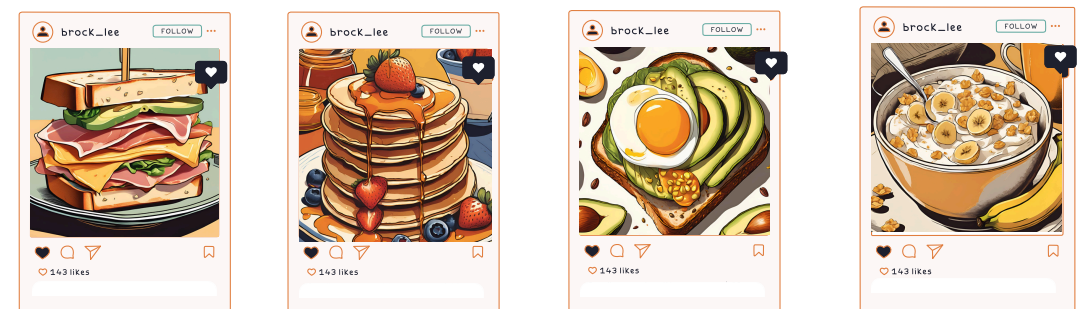
dèria previ polèmica èxit
 col·legi desgel època comerç
 cert reptes
 efecte context projecte
 molèstia preu concepte

VOCABULARI

1. Digues el nom que es correspon amb cada imatge:

2. Explica com es poden elaborar aquestes receptes de xarxes socials:

3. Endequina a quina paraula es refereix cada definició:

- Recipient de llauna o de plàstic que es fa servir per a portar menjar ja preparat o cuinat que es menja fora de casa.
- Mol·lusc comestible que té dues closques ovalades amb ratlles fines i que viu enterrat al fons marí.
- Mol·lusc marí comestible de color negre per fora i nacrat per dins que forma colònies sobre les roques.
- Porció de massa de pa fermentada que es mescla amb una altra pasta acabada de fer perquè fermenti.
- Fruit rodó i comestible de l'albercoquer de color groc o vermell.
- Planta herbàcia perenne de fulles fines i flors grogues utilitzada com a condiment.
- Hortalissa de la carxofera formada per fulles verdes espinoses que recobreixen el cor, comestible i de gust amarg.
- Planta d'origen oriental de fulles estretes i flors grosses de color violeta que es fa servir com a espècia.

4. Tria tres d'aquestes fruites i descriu-les sense dir-ne el nom:

